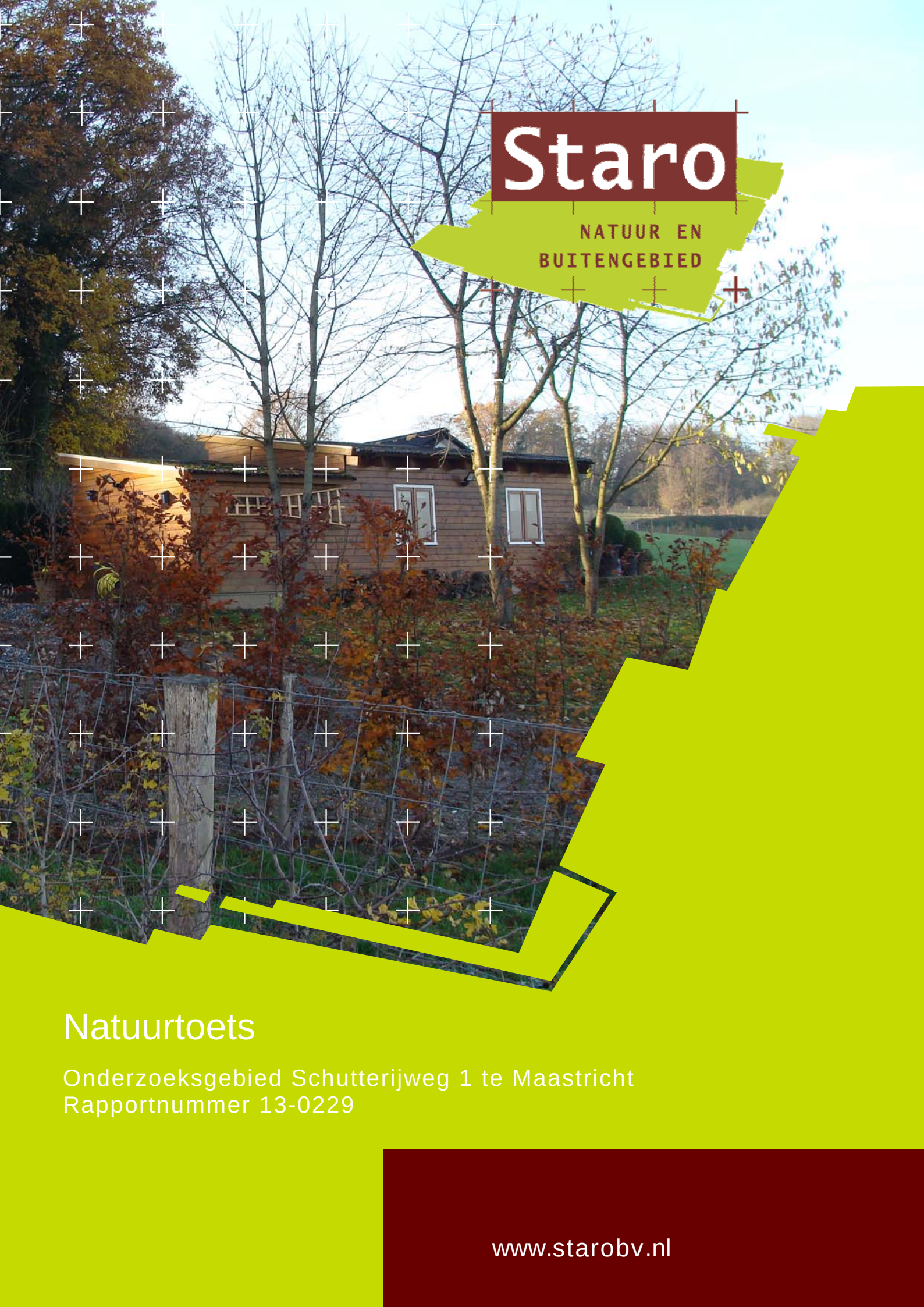

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Natuurtoets

Onderzoeksgebied Schutterijweg 1 te Maastricht
Rapportnummer 13-0229

www.starobv.nl

Natuurtoets

Onderzoeksgebied Schutterijweg 1 te Maastricht

april 2014

Rapportnummer: 13-0229

In opdracht van: Pouderoyen BV
St. Stevenskerkhof 2
6500 AD, Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38 a
5421 XB Gemert

tel. 0492-450161
fax. 0492-450162

www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Ligging en beschrijving plangebied	2
2.1	Vorgenomen ontwikkelingen	5
3	Toetsingskader	6
3.1	Flora- en faunawet	6
3.2	Natuurbeschermingswet 1998	7
3.3	Ecologische hoofdstructuur	8
4	Toets Flora- en faunawet	9
4.1	Methode	9
4.2	Beschermde soorten	9
4.2.1	<i>Flora</i>	9
4.2.2	<i>Vlinders en libellen</i>	10
4.2.3	<i>Mieren en kevers</i>	10
4.2.4	<i>Vissen</i>	10
4.2.5	<i>Amfibieën</i>	11
4.2.6	<i>Vogels</i>	12
4.2.7	<i>Zoogdieren</i>	13
5	Toets Natuurbeschermingswet 1998	15
5.1	Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal	15
5.2	Instandhoudingsdoelstellingen	17
5.3	Mogelijke effecten	18
5.4	Oppervlakteverlies en versnippering	19
5.5	Verontreiniging	19
5.6	Verdroging	19
5.7	Verstoring door geluid	20
5.8	Verstoring door licht	20
5.9	Verstoring door trilling	21
5.10	Optische verstoring	21
5.11	Verstoring door mechanische effecten	22
5.12	Cumulatieve effecten	22
6	Toets EHS	23
7	Conclusie	25
	Geraadpleegde bronnen	26

Bijlage 1 De Natuurbeschermingswet 1998

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het nieuwe Bestemmingsplan Buitengebied Sint Pietersberg, Jekerdal, Cannerberg van de gemeente Maastricht is de bestemming ter plekke van Schutterijweg 1 overeenkomstig het bestaande gebruik (wonen) bestemd. Het woonhuis wordt omringd door het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal.

Voor vaststelling van het bestemmingsplan is het noodzakelijk inzicht te krijgen in mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden. Hierbij is zowel gebiedsgerichte bescherming (Natuurbeschermingswet 1998) als soortgerichte bescherming (Flora- en faunawet) van belang.

1.2 Doel

Doel van deze studie is te komen tot een voortoets Natuurbeschermingswet 1998 om de effecten van de bestemming wonen op de locatie Schutterijweg 1 op de natuur binnen het Natura 2000-gebied in kaart te brengen. Als uitgangspunt hierbij worden het definitieve aanwijzingsbesluit Sint Pietersberg & Jekerdal met bijbehorende kaarten en toelichting en het concept beheerplan (2009) genomen. Naast de effecten op het Natura 2000-gebied van het toekennen van een woonbestemming wordt ook eventuele nieuwbouw van een woning op de locatie getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998.

Daarnaast is gekeken of voorgenomen plannen in strijd zijn met de Flora- en faunawet en of het een negatief effect heeft op de Ecologische Hoofdstructuur.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is de inleiding en doelstelling van het rapport besproken. In hoofdstuk 2 wordt het plangebied beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het toetsingskader besproken. De voorgenomen plannen worden getoetst aan de Flora- en faunawet in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 geeft een beschrijving van het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal en de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen en worden de plannen getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk 6 wordt de 'Nee, tenzij-toets' uitgevoerd in verband met de EHS-bestemming van het plangebied. In hoofdstuk 7 volgt de conclusie.

2 Plangebied

Het perceel Schutterijweg 1 ligt ten zuiden van Maastricht op de Sint Pietersberg, zie figuur 1. Het plangebied betreft het stuk van het perceel Schutterijweg 1 te Maastricht waar het woonhuis staat; het bouwblok en een daaraan grenzend deel van circa 184 m² en een deel van circa 242 m². Het plangebied ligt aan de zuidkant van het perceel (figuur 2). Het plangebied ligt op de noordoostflank van de Sint Pietersberg. De Sint Pietersberg is onderdeel van het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal. Het deel van het plangebied waar het woonhuis staat, het bouwblok is buiten het Natura 2000-gebied gelaten. Het daaraan grenzende deel van het plangebied (ca. 184 m²) ligt wel binnen het Natura 2000-gebied (figuur 3). Het plangebied met omliggend weiland maakt wel deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rode stip)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood)

Figuur 3. Ligging plangebied (wit en rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebied 'Sint Pietersberg & Jekerdal' (rood)

Het terrein van Schutterijweg 1 bestaat uit een voormalige maïsakker, die is omgevormd tot weide waarop twee varkens lopen, omgeven door een meidoornhaag. In het weiland wordt verschrallingsbeheer toegepast. In het weiland staan langs de oprit twee bomenrijen van Amerikaanse eik. Hier en daar zijn langs de randen van het perceel plantvakken aangebracht met inheemse soorten, zoals kardinaalsmuts en Gelderse roos.

Aan de zuidkant van het perceel staat een woonhuis. Dit huis is een houten bungalow met golfplaten dak. Rondom het woonhuis is het erf verhard met grind en nabij het huis staan drie bomen. Hieronder is een foto-impressie van het gebied opgenomen.

Foto 1-2. Woonhuis Schutterijweg 1

Foto 3-4. weiland met oprit, bomen, haag en jonge aanplant op het perceel Schutterijweg 1

Foto 5. Weiland met oprit

Foto 6. Weiland met tegen de bosrand het woonhuis

Foto 7. Schutterijweg in Natura 2000-gebied met rechts het weiland van Schutterijweg 1

Foto 8. Natura 2000-gebied west van het woonhuis

2.1 Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen ontwikkeling betreft het aanpassen van het bestemmingsplan conform de huidige situatie 'wonen'. Initiatiefnemer is voornemens om in de toekomst de bestaande woning te slopen en nieuwbouw te realiseren. In een deel van het plangebied wordt een parkeerplaats (ca. 184 m²) aangelegd door middel van halfverharding (silex). Daarnaast wordt het bestemmingsvlak Wonen uitgebreid. Hierop is de reguliere bijgebouwenregeling van toepassing, alsmede dat er een (niet overdekt/niet overkapt) zwembad wordt toegestaan. De totale vergroting van het bestemmingsvlak Wonen bedraagt circa 242 m². De nieuwe situatie is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4. Nieuwe situatie bestemmingen (bron: Pouderoyen Compagnons)

3 Toetsingskader

3.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De bescherming van soorten is geregeld middels een aantal verbodsbepalingen. In dit geval zijn vooral artikel 8 t/m 12 van belang.

Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (op de huismuis, de bruine rat en de zwarte rat na), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig in de wet zijn aangewezen. Alle beschermde soorten, met uitzondering van de vogels, staan in de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Algemene soorten

Dit betreft soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.

Tabel 2: Overige soorten

Dit betreft zeldzame en veelal bedreigde soorten. Voor deze soorten wordt in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend voor de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de Minister van Economische Zaken (EZ) goedgekeurde gedragscode. Wanneer geen gedragscode wordt gevolgd, is bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig.

Tabel 3: Strikt beschermde soorten

Onder deze tabel vallen onder andere de soorten die beschermd zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn. In het geval van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik wordt voor de soorten uit tabel 3 een vrijstelling verleend van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de Minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten geen vrijstelling, hiervoor moet dus een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels en hun nesten mogen tijdens het broeden niet worden verstoord. Daarnaast bestaat er een lijst van het ministerie van EZ waarop de vogels zijn opgenomen waarvan het nest jaarrond beschermd is.

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht (artikel 2) opgenomen: “een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

Dit artikel is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

3.2 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) vormt in Nederland het wettelijke kader voor onder andere de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden. De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of die een significant verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning (artikel 19d, eerste lid, NB-wet). Voor de NB-wet maakt het niet uit of een project of handeling in of buiten een Natura 2000-gebied plaatsvindt, omdat de wet uitgaat van ‘externe werking’. Als een activiteit buiten een Natura 2000-gebied plaatsvindt, maar er wel negatieve gevolgen te verwachten zijn in het Natura 2000-gebied, moet een beoordeling plaatsvinden van de effecten die de activiteit kan hebben op de beschermde natuurwaarden. In bijlage 1 is een uitgebreidere beschrijving opgenomen.

Natura 2000-gebieden mogen geen significante schade ondervinden. Dit houdt in dat bepaalde plannen en projecten op zichzelf óf in combinatie met andere plannen en projecten de natuurwaarden waarvoor de gebieden zijn aangewezen, niet significant negatief mogen beïnvloeden. Een effect is significant als de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast. In deze toets wordt onderzocht of de instandhoudingsdoelen door de voorgenomen ontwikkelingen in gevaar kunnen komen.

3.3 Ecologische hoofdstructuur

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat nieuwe plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde.

4 Toets Flora- en faunawet

Dit hoofdstuk beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.1 Methode

Voor dit onderzoek is een literatuurstudie gedaan waarbij onder andere gebruik is gemaakt van informatie van provincie Limburg (www.limburg.nl), de Atlas van de Nederlandse broedvogels, gegevens van de websites Waarneming.nl, Telmee.nl en verschillende inventarisatierapporten en verspreidingsatlassen. Tevens is gebruikgemaakt van het concept-beheerplan (2009) van het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal.

Vervolgens heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 3 december 2013 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: helder, zonnig en circa 2 graden Celsius.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Flora

Op de Sint Pietersberg komen veel verschillende bijzondere plantensoorten voor, zowel beschermde als soorten van de Rode Lijst. In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen bijzondere of beschermde soorten aangetroffen. Het plangebied bestaat uit weiland en verharding. Het ontbreekt in het plangebied aan geschikte biotopen voor bijzondere of beschermde vaatplanten, het voorkomen van beschermde soorten is derhalve uit te sluiten.

Conclusie

Op basis van de aanwezige biotopen is het voorkomen van beschermde planten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Op de Sint Pietersberg komen verschillende dagvlinders voor. De hoeveelheid soorten en aantallen verschilt per jaar, maar doorgaans worden er meer dan 25 soorten waargenomen waaronder Sleedoorpage, Koninginnepage, Veldparelmoervlinder en Boswitje. Daarnaast komt er een zeer bijzondere nachtvlinder voor: de Spaanse vlag. Beschermde dagvlinders vinden voortplantingsbiotoop op specifieke waard- en nectarplanten, die in het plangebied niet aanwezig zijn. Het plangebied bestaat uit verharding, weiland (net aangelegd) en jonge aanplant van struiken. Het voorkomen van beschermde dagvlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten. Het is wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde, soorten dagvlinders in het plangebied voorkomen.

Er wordt geen melding gemaakt van beschermde libellen in de buurt van het plangebied. In de omgeving van het plangebied komen verschillende soorten libellen voor die niet beschermd zijn, waaronder beekoeverlibel, zuidelijke oeverlibel, vuurlibel en plasrombout. In het plangebied komt geen oppervlaktewater voor, waardoor libellen geen voortplantingsbiotoop vinden binnen het plangebied. De omgeving van het woonhuis en het weiland zijn niet geschikt als leefgebied voor libellen.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libellen voor in het plangebied.

4.2.3 Mieren en kevers

Beschermde soorten mieren en kevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen of wateren met spaarzame vegetatie, een minimale waterdiepte van 50 cm en maximaal matig voedselrijk water. Uit het veldbezoek blijkt dat dergelijke biotopen in het plangebied niet aanwezig zijn. Het plangebied bestaat uit verharding met daarop een woonhuis. Rondom het woonhuis is weiland aanwezig. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook uit te sluiten.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het plangebied.

4.2.4 Vissen

Door het ontbreken van permanent aanwezig oppervlaktewater in het plangebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van (beschermde soorten) vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het plangebied.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Volgens de Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers et al. 2009) zijn binnen enkele kilometers afstand van de onderzoekslocatie de volgende amfibiesoorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker (alle FFtabel 1), Alpenwatersalamander (FFtabel 2) en rugstreeppad (FFtabel 3).

Uit de gegevens van RAVON en het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat reptielsoorten hazelworm en levendbarende hagedis voorkomen op de Sint Pietersberg.

In het plangebied en de directe omgeving is geen oppervlaktewater aanwezig. In het plangebied is derhalve geen voortplantingsbiotoop aanwezig voor genoemde amfibiesoorten. Uit het veldbezoek blijkt verder dat het plangebied onderdeel kan vormen van het landbiotoop voor de algemene amfibiesoorten bruine kikker en gewone pad. Voor de salamandersoorten en meerkikker en bastaardkikker is het plangebied niet geschikt als leefgebied vanwege de afwezigheid van oppervlaktewater.

Voor de rugstreeppad (FFtabel 3) is in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig. Bij werkzaamheden in het gebied dient wel rekening gehouden te worden met de rugstreeppad, aangezien dit een pionierssoort is die snel gebieden koloniseert. Bij onbeheerd laten liggen van bijvoorbeeld zandhopen en plassen in het zand, kan de rugstreeppad zich alsnog in het plangebied vestigen.

Het plangebied (woonhuis en verharding) en het aangrenzende weiland van Schutterijweg 1 vormen geen geschikt leefgebied voor hazelworm en levendbarende hagedis. Het voorkomen van deze reptielen is derhalve uit te sluiten op basis van terreinkenmerken.

Effectbeoordeling

Het plangebied wordt door gewone pad en bruine kikker (beide FFtabel 1) mogelijk benut als landbiotoop. Door herinrichting vindt vernietiging van leefgebied plaats. Er is echter voldoende alternatief leefgebied in de omgeving van het plangebied aanwezig. Ook na herinrichting zal het gebied geschikt blijven voor deze amfibiesoorten. Het veranderen van de bestemming van het plangebied en de sloop van het bestaande woonhuis en de bouw van een nieuwe woonhuis heeft geen effect op bruine kikker en gewone pad.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFtabel 1.

Conclusie

Mogelijk gebruiken gewone pad en bruine kikker (beide FFtabel 1) het plangebied als landbiotoop. Het veranderen van de bestemming van het plangebied en de sloop van het bestaande woonhuis en de bouw van een nieuwe woonhuis heeft geen effect op bruine kikker en gewone pad. Door het gebrek aan oppervlaktewater is het terrein niet geschikt voor overige amfibieënsoorten. Het voorkomen van beschermde reptielen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.6 Vogels

Uit het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat de hellingbossen, maar vooral de kleinschalig elementen in het Natura 2000-gebied het leefgebied van vogels als groene specht, zomertortel, spotvogel, grauwe vliegenvanger en geelgors vormen (FFtabel vogels). Het plangebied en het aangrenzende weiland zijn niet geschikt als leef- en broedgebied voor de genoemde vogelsoorten. De soorten kunnen wel in het weiland foerageren. Andere algemene vogelsoorten kunnen broeden of foerageergebied vinden in de drie bomen bij het woonhuis.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen vogels waargenomen. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig in het plangebied.

Effectbeoordeling

Het plangebied en aangrenzend weiland zijn geschikt als broedgebied en foerageergebied voor vogels. Het veranderen van de bestemming van het terrein, het slopen van de bebouwing en het eventueel verwijderen van de drie bomen bij het woonhuis zal geen effect hebben op vogels. In de omgeving zijn voldoende alternatieven aanwezig.

In het weiland is recentelijk beplanting aangebracht in de vorm van inheemse struiken. Ook is rond het weiland een meidoornhaag aangebracht. Deze beplanting zal in de toekomst geschikt leefgebied vormen voor vogels.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Voor de meeste vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, verstorende werkzaamheden, zoals verwijdering van bomen, struiken en het bouwrijp maken van gronden, niet kunnen plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden.

Conclusie

Het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en tevens als foerageergebied voor verschillende vogelsoorten (FFtabel vogels). Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten komen in het plangebied niet voor.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al. 1997), Korsten en Regelink (2010) en het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, bosvleermuis, gewone en grijze grootoorvleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis, baardvleermuis, Brandts vleermuis, Bechsteins vleermuis, vale vleermuis, meervleermuis en watervleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied marginaal geschikt als foerageergebied. Dit is geen belangrijk foerageergebied doordat, op de drie bomen bij het woonhuis na, opgaande structuren ontbreken in het gebied. Er zijn vanwege het ontbreken van geleidende structuren geen (belangrijke) vliegroutes aanwezig in het plangebied. Mogelijk gebruiken vleermuizen de bosrand ten westen van het plangebied als vliegroute.

In het plangebied staan geen bomen met holtes waar vleermuizen een vaste rust- of verblijfplaats in zouden kunnen hebben. Het woonhuis en schuur in het plangebied zullen mogelijk gesloopt worden. De schuur en het woonhuis bestaan uit een houten constructie met een plat dak gemaakt van golfplaten. Alle open ruimtes in de muren zijn geïsoleerd met purschuim en glaswol. Ook onder het dak is geïsoleerd middels isolatieplaten. In de gebouwen zijn daardoor geen plekken aanwezig waar vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben. Daarnaast hangen aan het woonhuis sterke lampen met een zeer gevoelige sensor. Het voorkomen van vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing is derhalve uit te sluiten.

Overige zoogdieren

Uit het veldbezoek en de gegevens van Telmee.nl, Waarneming.nl en het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat in de buurt van het plangebied verschillende beschermde zoogdiersoorten voorkomen: eekhoorn, grote bosmuis (beide FFtabel 2), das en eikelmuis (FFtabel 3). Het plangebied is slechts voor een aantal algemene grondgebonden zoogdieren geschikt als leefgebied. Mogelijk benutten onder andere konijn, mol, haas, egel en diverse muizensoorten (alle FFtabel 1) het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor strikt beschermde zoogdiersoorten ontbreekt het in het plangebied aan geschikt leefgebied. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFtabel 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt tijdelijk vernietiging van dit leefgebied plaats. Na herinrichting is het terrein weer geschikt voor de genoemde soorten.

Het plangebied is marginaal geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Herinrichting van het plangebied zal geen negatief effect hebben op vleermuizen, aangezien in de omgeving van het plangebied voldoende geschikte alternatieven aanwezig zijn.

De bosrand ten westen van het plangebied fungeert mogelijk als vliegroute voor vleermuizen. De hoogte van de boomkronen ter hoogte van het plangebied is minimaal 20 meter. In het nieuwe bestemmingsplan mag de bouwhoogte van een woonhuis maximaal 4,0 meter hoog zijn. Het aanpassen van het bestemmingsplan en het bouwen van een nieuwe woning zal derhalve geen negatief effect hebben op een mogelijke vliegroute van vleermuizen.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Conclusie

Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied.

Voor vleermuizen (FFtabel 3) is het plangebied marginaal geschikt als foerageergebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke vliegroutes van vleermuizen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het aanpassen van het bestemmingsplan, het bouwen van een nieuwe woning en de aanleg van een parkeerplaats zal geen negatief effect hebben op een mogelijke vliegroute van vleermuizen langs de bosrand ten westen van het plangebied.

5 Toets Natuurbeschermingswet 1998

5.1 Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal

Het plangebied Schutterijweg 1 in Maastricht ligt gedeeltelijk in het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal. Het weiland behorende bij Schutterijweg 1 is gedeeltelijk onderdeel van het Natura 2000-gebied.

Habitattypen

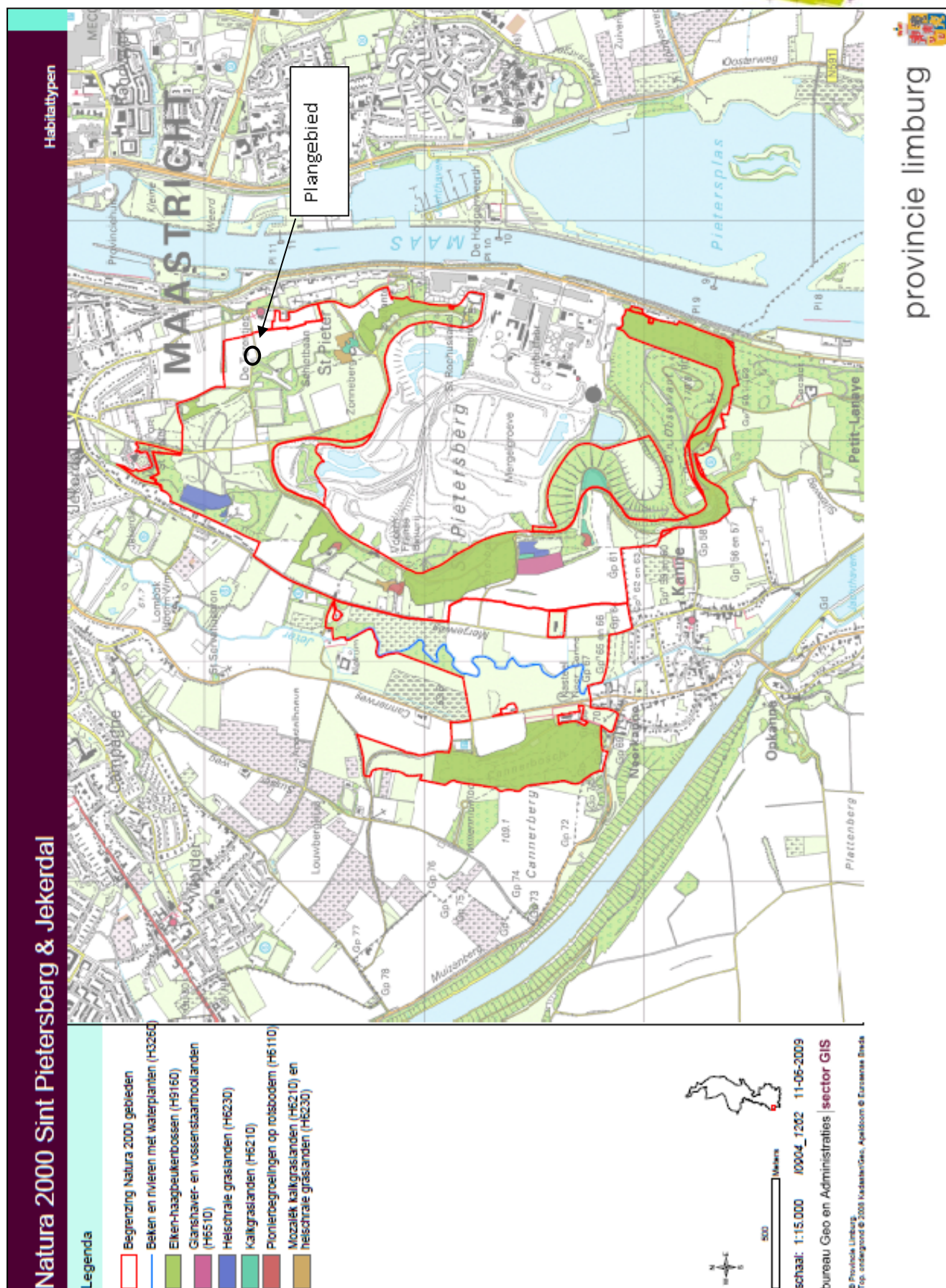
Graslanden vormen de belangrijkste natuurwaarden wat de habitattypen betreft, met pionierbegroeiingen op rotsbodem (H6110), kalkgraslanden (H6210) en heischrale graslanden (H6230). Daartoe zijn drie hellingen in het gebied van belang, alle gelegen op de westelijke, naar de Jeker gekeerde flank van de Sint Pietersberg. Andere habitattypen waarvoor het gebied is aangewezen zijn: beken en rivieren met waterplanten (H3260), vanwege het voorkomen van vlottende waterranonkel in de Jeker, glanshaver- en vossenstaarthooilanden (H6510), zoals die worden aangetroffen aan de rand van kalkgrasland, en eiken-haagbeukenbossen (H9160). Deze habitattypen liggen niet in of in de buurt van het plangebied, zie figuur 5.

Habitatsoorten

Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor de volgende vier soorten: de dagactieve nachtvlinder Spaanse vlag, meervleermuis, ingekorven vleermuis en de vale vleermuis.

De Spaanse vlag wordt verspreid over het Natura 2000-gebied waargenomen langs bosranden, met name langs de Kannerhei, het Popelmondedal en de Observant. De volwassen dieren leven op warme, liefst kalkrijke hellingen, waar ze min of meer gebonden zijn aan bosranden, struwelen, zomen en ruigten. De vlinders zijn actief in de maanden juli en augustus; ze halen hun nectar vooral uit de bloemen van Koninginnenkruid. De nachtactieve rupsen leven op vochtige, schaduwrijke plaatsen, waar ze worden aangetroffen op algemene plantensoorten, zowel op lage kruiden als op hoog opschietende ruigteplanten, zoals op grote brandnetel, framboos, braam, wilde kamperfoelie en wilgenroosje (provincie Limburg 2009). Op basis van biotoopkenmerken is het voorkomen van de nachtvlinder in het plangebied uit te sluiten.

De Sint Pietersberg dient als overwinteringsgebied voor de vale vleermuis, meervleermuis en ingekorven vleermuis. Deze soorten overwinteren ondergronds.

Figuur 5. Ligging van de aangewezen habitattypen binnen het Natura 2000-gebied

5.2 Instandhoudingsdoelstellingen

Voor het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal dienen bepaalde instandhoudingsdoelstellingen verwezenlijkt te worden (tabel 1). In Natura 2000-gebieden moeten de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip 'instandhouding' wordt een geheel aan maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantsoorten in een gunstige staat van instandhouding.

		SVI Landelijk	Doelstelling opp.vl.	Doelstelling kwal.	Doelstelling pop.
Habitattypen					
H6110	*Pionierbegroeiingen op rotsbodem	--	>	>	
H6210	Kalkgraslanden	-	>	>	
H6230	*Heischrale graslanden	--	>	>	
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	-	>	>	
H9160B	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	--	=	=	
Habitatsoorten					
H1078	*Spaanse vlag	+	=	=	=
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1321	Ingekorven vleermuis	+	=	=	=
H1324	Vale vleermuis	-	=	=	=

Tabel 1 Geformuleerde instandhoudingsdoelen, voor het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal

***=prioritaire soort**

SVI= staat van instandhouding

- + gunstig
- matig gunstig
- zeer ongunstig

Relatieve bijdrage van het gebied in Nederland

- ++ groot (> 15%)
- + gemiddeld (2-15%)
- gering (< 2%)

Doelstelling voor oppervlakte en/of kwaliteit en/of omvang populatie

= behoud

> uitbreiding/verbetering

5.3 Mogelijke effecten

In dit hoofdstuk wordt beschreven tot welke storende factoren de plannen en activiteiten die verband houden met de bestemming wonen kunnen leiden. Deze zijn opgesplitst in tijdelijke en permanente effecten. Uit het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat de bestemming woondoeleinden geen negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied. In dit hoofdstuk zullen de maximale mogelijkheden binnen de bestemming wonen op locatie Schutterijweg 1 Maastricht worden getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998. Daarnaast wordt bekeken of de vergroting van het bestemmingsvlak Wonen, de sloop van het bestaande huis, de bouw van een nieuwe woning en de aanleg van de parkeerplaats een negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied. De vraag die hierbij wordt beantwoord is: kunnen er negatieve effecten optreden en zo ja, zijn deze (mogelijk) significant?

Uit de effectenindicator, opgesteld door het Ministerie van EZ, blijkt dat beschermde waarden van de Sint Pietersberg & Jekerdal bij woningbouw kunnen worden geschaad door: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, - licht, - trillingen, optische verstoringen en mechanische effecten (figuur 6). In volgende paragrafen wordt per verstoringfactor onderbouwd of deze in het huidige geval aan de orde zijn en zo ja, waarom en zo nee, waarom niet.

Storingsfactor	Verstoring door mechanische effecten																
	1	2	7	8	13	14	15	16	17	Verstoring door mechanische effecten							
*Pionierbegroeiingen op rotsbodem	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■								
Kalkgraslanden	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■								
*Heischrale graslanden	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■								
Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■								
Eiken-haagbeukenbossen	■	■	■	■	⊗	⊗	⊗	■	■								
*Spaanse vlag	■	■	■	■	...	...	...	■	■								
Ingekorven vleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■								
Meervleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■								
Vale vleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■								

■	zeer gevoelig
■	gevoelig
■	niet gevoelig
⊗	n.v.t.
...	onbekend

Figuur 6. Storingsfactoren die bij woningbouw van invloed kunnen zijn op de habitattypen en soorten binnen het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal. Bron: effectenindicator Ministerie van EZ.

5.4 Oppervlakteverlies en versnippering

Aangezien de locatie van het woonhuis buiten het Natura 2000-gebied is gehouden, kan het effect oppervlakteverlies worden uitgesloten. De locatie voor de met halfverharding aan te leggen parkeerplaats en de uitbreiding van het bestemmingsvlak Wonen van circa 242 m² liggen wel binnen het Natura 2000-gebied. De oppervlakte van de aan te leggen parkeerplaats bedraagt circa 184 m². De beschermde habitattypen zijn niet in of in de buurt van het plangebied aanwezig en zullen derhalve geen negatieve effecten ondervinden van het aanbrengen van de halfverharding voor de parkeerplaats en de uitbreiding van het bestemmingsvlak Wonen. De locatie is niet van belang voor de aangewezen habitatsoorten. Dit zijn allemaal mobiele, vliegende soorten die derhalve geen hinder ondervinden van het aanbrengen van de halfverharding voor de parkeerplaats en de uitbreiding van het bestemmingsvlak Wonen. Het aanbrengen van de halfverharding voor de parkeerplaats en de uitbreiding van het bestemmingsvlak Wonen hebben geen negatief effect op de doelstellingen van de habitattypen en habitatsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen.

De voorgenomen plannen zullen geen versnipperende werking hebben binnen het Natura 2000-gebied of de verbinding met andere gebieden beletten. Versnippering is niet aan de orde voor de soort Spaanse vlag (H1078), omdat de vlinder een mobiele soort is (provincie Limburg 2009). Ook de vleermuizen zijn mobiele dieren en de bestemming wonen op de locatie Schutterijweg 1 zal geen negatief effect hebben op de mogelijk aanwezige vliegroute langs de bosrand ten westen van het plangebied. De woningen binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied aan Nederlandse zijde hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen blijkt uit het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009). Het woonhuis aan Schutterijweg 1 zal derhalve ook geen versnippering van leefgebied tot gevolg hebben. Doordat de aangewezen habitattypen niet aanwezig zijn op de locatie van de aan te leggen parkeerplaats zal geen versnippering optreden.

5.5 Verontreiniging

De bestemming wonen brengt geen verontreiniging van lucht, bodem en het grondwater met zich mee. Ook bij de sloop en bouw van een woonhuis, het aanbrengen van halfverharding voor de parkeerplaats en de uitbreiding van het bestemmingsvlak Wonen is verontreiniging van de lucht, de bodem en het grondwater van het Natura 2000-gebied niet aan de orde. De milieuwetgeving ziet hierop toe.

5.6 Verdroging

Bebouwd en verhard oppervlak zorgt ervoor dat minder regenwater in de bodem kan infiltreren. Uit het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat verdroging door bebouwing in dit gebied niet aan de orde is. Er zijn geen grondwaterafhankelijke habitattypen aangemeld.

5.7 Verstoring door geluid

Tijdelijke effecten

Bij de bouwwerkzaamheden komen geluiden vrij. De geluidmakende werkzaamheden voor het bouwen van een woning in het plangebied zijn divers, zoals bij het bouwrijp maken van het terrein, de bouw en het laden en lossen van bouwmaterialen. Doordat bij de werkzaamheden niet geheid of geboord zal worden voor de fundering, zullen de geluiden die vrijkomen bij de bouw van de woning minimaal zijn. Door de werkzaamheden overdag uit te voeren worden de geluiden beperkt tot de daglichtperiode. Deze geluiden zijn slechts tijdelijk. De totale werkzaamheden zullen waarschijnlijk maximaal een half jaar in beslag nemen.

De drie vleermuissoorten waarvoor het gebied is aangewezen zijn gevoelig of zeer gevoelig voor verstoring door geluid. Deze soorten zijn nachtactief en gebouwbewonend, vooral kerken worden hiervoor gebruikt. Aangezien de werkzaamheden alleen overdag zullen plaatsvinden en de dichtstbijzijnde locatie waar vleermuizen kunnen verblijven op een afstand van circa 200 meter van het plangebied ligt, zijn effecten van geluid op vleermuizen uit te sluiten.

De overige soorten en habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen zijn niet gevoelig voor verstoring door geluid.

Permanente effecten

In de gebruiksfase en in de huidige toestand van het plangebied wordt geluidsbelasting vooral overdag veroorzaakt door geluiden in en om het huis. Uit het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat de bestemming wonen geen negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied. Het herbestemmen van het perceel zal derhalve geen effect hebben op het Natura 2000-gebied.

5.8 Verstoring door licht

Uit rapportages van Alterra (De Molenaar et al. 2007) blijkt dat het effect van verlichting op de natuur kan plaatsvinden door directe verlichting van plant of dier, wat een verstoring van het bioritme kan veroorzaken. Daarnaast kan het effect door het passeren van de licht-donkergrens (en vice versa) optreden, waardoor verblinding of desoriëntatie kan plaatsvinden. Een derde mogelijkheid is ontregeling van de ruimtelijke oriëntatie, doordat ze in de lichtbron kunnen kijken.

Met betrekking tot de effecten van verlichting van een woning op de natuur merken De Molenaar et al. (2007) op, dat de lampen van interieurverlichting gebruikelijk niet direct zichtbaar zijn. De ramen fungeren van buiten gezien als een secundaire lichtbron, maar de helderheid daarvan is relatief gering. De verlichtingssterkte neemt af van geen vitrage naar open vitrage naar dichte gordijnen. De verlichtingssterkte en oppervlaktehelderheid nemen globaal af met het kwadraat van de afstand.

Van de soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen zijn meervleermuis, vale vleermuis en ingekorven vleermuis gevoelig voor verstoring door licht. Er is geen onderzoek bekend naar de invloed van verlichting op de vleermuissoorten die hier in het geding zijn. Er is met betrekking tot de dosis-effectrelaties van verlichting op fauna nog weinig bekend (De Molenaar et al. 2007). Op grond van beschikbare kennis kunnen daarom geen 'harde' uitspraken worden gedaan over effecten van de geplande veranderingen op de vleermuissoorten in het Natura 2000-gebied. Er zal daarom worden gekeken naar het 'worstcase' scenario.

Tijdelijke effecten

Tijdens de werkzaamheden zal het plangebied 's avonds en 's nachts niet verlicht worden. Tijdelijke effecten tijdens de bouw op de vleermuizen waarvoor het gebied is aangewezen zijn derhalve niet te verwachten.

Permanente effecten

Uit het concept- beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat de bestemming wonen geen negatief effect heeft op de soorten van het Natura 2000-gebied.

In de huidige situatie is op de planlocatie reeds een woonhuis aanwezig. Dit huis is circa 3 meter hoog. Volgens het nieuwe bestemmingsplan mag de bouwhoogte van het nieuwe woonhuis maximaal 4,0 meter bedragen.

De hoogste ramen zullen daarom maximaal tot ongeveer 4,0 meter boven maaiveld uitkomen.

De bestaande bosrand ten westen van het woonhuis, die mogelijk als vliegroute wordt gebruikt door vleermuizen, is minimaal 20 meter hoog. De vleermuizen zullen derhalve hoog over het woonhuis en de verlichting voorbij vliegen en niet worden verstoord door eventuele lampen die in de woning branden.

5.9 Verstoring door trilling

Doordat voor de fundering geen gebruik wordt gemaakt van boorpalen of heipalen zal er tijdens de aanlegfase geen sprake zijn van trilling. Ook tijdens de gebruiksfase zal geen sprake zijn van verstoring door trilling.

5.10 Optische verstoring

Huidige situatie

In de huidige situatie is op de locatie reeds een woonhuis aanwezig. Het toekennen van een woonbestemming aan de locatie zal geen optische verstoring van de aangewezen vleermuissoorten tot gevolg hebben. Uit het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat de woonbestemming geen effect heeft op het Natura 2000-gebied.

Tijdelijke effecten

Doordat de werkzaamheden overdag plaatsvinden zullen de vleermuissoorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, niet optisch verstoord raken door de werkzaamheden. De Spaanse vlag is niet gevoelig voor optische verstoring. De habitattypen die volgens de effectenindicator gevoelig zijn voor optische verstoring

liggen niet in de buurt van het plangebied. Van optische verstoring zal daarom geen sprake zijn.

Permanente effecten

In de gebruiksfase van het nieuwe woonhuis zal er geen sprake zijn van optische verstoring van de daarvoor gevoelige soorten. Het woonhuis staat op voldoende afstand van de mogelijke vliegroute van vleermuizen langs de bosrand. Daarnaast zijn vleermuizen nachtactief en zal beweging rondom het woonhuis vooral overdag plaatsvinden.

Het toekennen van een woonbestemming aan de locatie zal geen optische verstoring van de aangewezen vleermuissoorten tot gevolg hebben.

5.11 Verstoring door mechanische effecten

De in het Natura 2000-gebied voorkomende habitats zijn gevoelig voor deze vorm van verstoring in de vorm van betreding. Vleermuizen zijn gevoelig voor mechanische effecten die bijvoorbeeld door windturbines worden veroorzaakt.

Tijdelijke effecten

Tijdens de sloop van de bestaande woning en de bouw van de nieuwe woning zal het Natura 2000-gebied waar de genoemde habitattypen aanwezig zijn niet extra betreden worden. Ook voor vleermuizen zal er in de aanlegfase geen verstoring door mechanische effecten optreden. Er zijn in de aanlegfase geen negatieve effecten door mechanische verstoring op het Natura 2000-gebied.

Permanente effecten

Ook tijdens de gebruiksfase van een woning zal geen verstoring door mechanische effecten optreden. Het toekennen van een woonbestemming aan het perceel zal geen verstoring door mechanische effecten veroorzaken. Ook uit het concept-beheerplan (provincie Limburg 2009) blijkt dat woonbestemmingen geen negatief effect hebben op het Natura 2000-gebied. Op de locatie van de aan te leggen parkeerplaats en de uitbreiding van het bestemmingsvlak Wonen zijn geen aangewezen habitattypen aanwezig. Derhalve zal het aanbrengen van halfverharding ten behoeve van de parkeerplaats en de uitbreiding van het bestemmingsvlak Wonen geen verstoring door mechanische effecten tot gevolg hebben.

5.12 Cumulatieve effecten

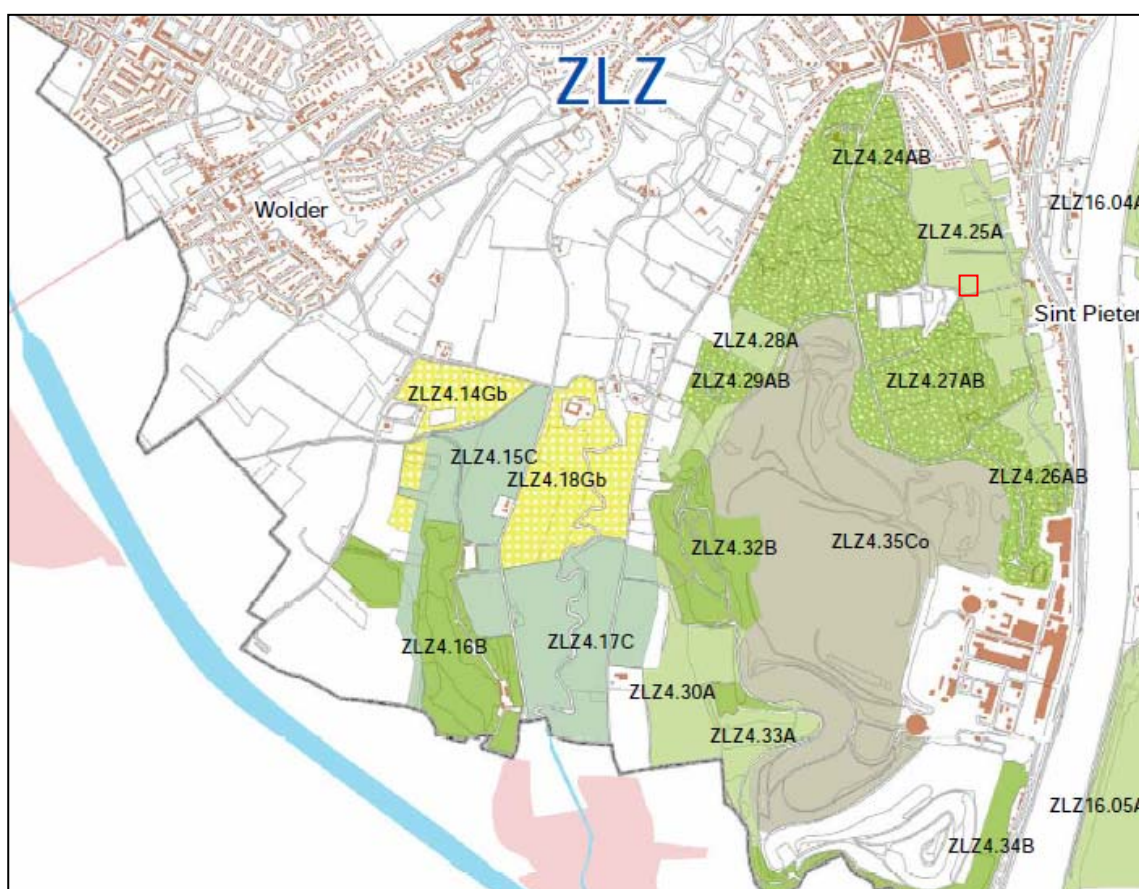
Aangezien het wijzigen van het bestemmingsplan, de sloop en bouw van een woonhuis en de aanleg van een parkeerplaats geen negatief effect heeft op habitattypen en soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, is er ook geen sprake van cumulatieve effecten.

6 Toets EHS

Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. De belangrijkste motivering voor de EHS is dan ook het streven naar behoud van de Nederlandse biodiversiteit. In dit hoofdstuk wordt beschreven wat voor het plangebied de wezenlijke kenmerken en waarden zijn. Om de wezenlijke kenmerken te bepalen is uitgegaan van de Provinciale Natuurbeheerkaart 2014 van provincie Limburg, zie figuur 7. Deze kaart vormt het kader waaraan getoetst wordt.

Het plangebied vormt onderdeel van de EHS. In de huidige situatie is het plangebied voor het grootste deel verhard middels bestrating en grint en is er een woonhuis aanwezig met een oppervlakte van 115,51 m². Het gebied heeft een beperkte ecologische waarde. De wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS ter plaatse van het plangebied zijn nihil. Het overige terrein van Schutterijweg 1 bestond tot voor kort uit een maïsakker. Initiatiefnemer heeft de maïsakker omgevormd tot grasland en kleine landschapselementen van inheemse struweelbeplanting aangebracht in het terrein.

Uit het Provinciale Natuurbeheerplan 2014 blijkt het plangebied in het deelgebied ZLZ4.25A ligt. De ambities voor de natuurdoeltypen en de percentages hiervan voor dit deelgebied zijn weergegeven in tabel 2.

Figuur 7. Uitsnede ambitiekaart Provinciaal Natuurbeheerplan 2014, het plangebied ligt binnen het rode vierkant

Deelgebied	Natuurdoeltype	NDT-code	Percentage	Beheertypepakket	Omschrijving
ZLZ4.25A	Doornstruweel	A 2.1	10	L01.10	Struweelrand
ZLZ4.25A	Graften	B 6.2	0	L01.02	Holle weg en graft
ZLZ4.25A	Heischraalgrasland	A 5.3	5	N11.01	Droog schraalland
ZLZ4.25A	Holle wegen	B 6.3	3	L01.02	Holle weg en graft
ZLZ4.25A	Kamgrasweide	A 5.5.1	45	N11.01	Droog schraalland
ZLZ4.25A	Kruidenrijke akker kalk	A 10.1	40	N12.05	Kruiden- en faunarijke akker

Tabel 2. Ambities natuurdoeltypen voor het deelgebied waarin het plangebied ligt

Effecten op de EHS

Als gevolg van de aanpassing van het bestemmingsplan vindt er een ingreep plaats in een gebied dat is aangewezen als EHS-gebied.

Oppervlakteverlies en versnippering

De totale vergroting van het bestemmingsvlak Wonen bedraagt circa 242 m². De aan te leggen parkeerplaats heeft een afmeting van circa 184 m². Dit betreft een zeer klein onderdeel van het deelgebied ZLZ4.25A. Het plangebied heeft geen bijzondere ecologische waarden in vergelijking met enkele andere delen van dit deelgebied. Ecologische effecten zullen dan ook verwaarloosbaar zijn. Ook versnippering is niet aan de orde; het aanpassen van het bestemmingsplan vormt geen belemmering voor de uitwisseling van soorten tussen het deelgebied en andere natuurgebieden in de omgeving.

Verstoring

Aanlegfase

Het (ver)bouwen van een woning, de aanleg van een parkeerplaats en de vergroting van het bestemmingsvlak Wonen leidt naar verwachting niet tot lokale verstoring van diersoorten gedurende de aanlegfase, aangezien geen hei- of boorwerkzaamheden zullen plaatsvinden. Werkzaamheden zullen overdag plaatsvinden en de bouwlocatie zal 's nachts niet verlicht worden.

Als gevolg van de wijziging van het bestemmingsplan, de eventuele bouw van een woonhuis op de locatie van de huidige woning en de aanleg van een parkeerplaats vindt geen aantasting plaats van het ecologisch functioneren van de beheertypen die in het deelgebied ambitie zijn.

Er zijn geen effecten te verwachten op het functioneren van de EHS.

Mitigatie en compensatie

Als gevolg van de ingreep vindt geen aantasting plaats van het ecologisch functioneren van de beheertypen L01.10, L01.02, N11.01, L01.02, N11.01 en N12.05. Er zijn geen mitigerende of compenserende maatregelen noodzakelijk.

7 Conclusie

Flora- en faunawet

Met het toekennen van de bestemming wonen aan het plangebied, de uitbreiding van het bestemmingsvlak Wonen, het slopen van het bestaande woonhuis, de bouw van een nieuw huis en de aanleg van een parkeerplaats, wordt de Flora- en faunawet niet overtreden.

Natuurbeschermingswet 1998

Het positief bestemmen van het plangebied voor de bestemming wonen heeft geen negatief effect op de soorten en habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. De sloop van het bestaande huis, de bouw van een nieuwe woning, de uitbreiding van het bestemmingsvlak Wonen en het aanbrengen van halfverharding ten behoeve van een parkeerplaats, hebben geen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied en de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen waarvoor het gebied is aangewezen. Het aanvragen van een vergunning Natuurbeschermingswet 1998 is niet noodzakelijk.

Ecologische Hoofdstructuur

Als gevolg van de wijziging van het bestemmingsplan, de eventuele bouw van een woonhuis op de locatie van de huidige woning en de aanleg van een parkeerplaats vindt geen aantasting plaats van het ecologisch functioneren van de beheertypen die in het deelgebied ambitie zijn.

Er zijn geen effecten te verwachten op het functioneren van de EHS.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Kirsten U., M.J.S.M. Reijnen, J. Vreke, R.J.H.G. Henkens, Werkdocument 2003/10, Mobiliteit en effecten op natuur, Alterra, Researchinstituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, 2003.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdierverseniging- rapport 2010.44. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Ministerie van LNV, algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998.
- + Molenaar, de J.G., Jonkers, D.A. en F.G.W.A. Otterburg, Mogelijke effecten van verlichting vanuit Rustenburg op kwalificerende en andere vogelsoorten in de Bovenste Polder onder Wageningen, Alterra-Rapport 1237, Alterra, Wageningen, 2005.
- + Molenaar, de J.G., Mogelijke effecten van verlichting vanuit Vierkenshof II, gemeente Rijnwaarden, op kwalificerende en andere vogelsoorten in de Bijland e.o., Alterra-Rapport 1511, Alterra, Wageningen, 2007.
- + Molenaar, de J.G., D.A. Jonkers & M.E. Sanders, Wegverlichting en natuur III. Lokale invloed van wegverlichting op een gruttopopulatie. DWW-Ontsnipperijsreeks deel 38, Delft, 2000.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Provincie Limburg. Concept-Beheerplan SINT PIETERSBERG & JEKERDAL, 2009
- + Rijkswaterstaat, Kribverlaging Waal Toetsing aan natuurwetgeving, pilot eerste 100 kribben. DHV BV, 2008.

Internetbronnen

- + Informatie beleid en wetgeving: www.limburg.nl
- + Informatie geluidshinder bouwwerkzaamheden: <http://www.infomil.nl/onderwerpen/hinder-gezondheid/geluid/specifieke/bouwlawaai/virtuele-map/afstandstabel/>, geraadpleegd december 2013
- + Soorteninformatie: www.soortenbank.nl
- + Soorteninformatie: telmee.nl
- + Soorteninformatie: waarneming.nl
- + Soorteninformatie vissen, amfibieën en reptielen: www.ravon.nl
- + Soorteninformatie zoogdieren: www.zoogdierverseniging.nl
- + Soorteninformatie vlinders: www.vlindernet.nl

Bijlage 1 De Natuurbeschermingswet 1998

In 1998 is een voorstel tot herziening van de Natuurbeschermingswet gedaan. Deze herziening heeft tot doel de voorschriften en bepalingen met betrekking tot de gebiedsbescherming uit de Europese Habitatrichtlijn en Europese Vogelrichtlijn te implementeren in de nationale wetgeving. De Natuurbeschermingswet is daarom in 1998 herzien met het doel de natuurbelangen bij alle beslissingen, vanaf het begin van het planvormingsproces, mee te laten wegen in de besluitvorming. De gewijzigde Natuurbeschermingswet is in oktober 2005 van kracht geworden.

De hernieuwde Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van specifieke natuurwaarden in gebieden die in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen zijn als speciale beschermingszone (Natura 2000-gebieden), in gebieden die aangewezen zijn ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van de Natura 2000-gebieden) **én** in gebieden die via de nationale wetgeving aangewezen zijn als beschermd gebied, staatsnatuurmonument en beschermd landschapsgezicht (in de gewijzigde wet allen ondergebracht onder de noemer beschermde natuurmonumenten).

De herziene Natuurbeschermingswet omvat bovendien de volgende drie onderdelen;

- 1 de aanwijzing van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden;
- 2 het beheer van deze gebieden;
- 3 het toetsen van plannen, projecten en andere handelingen, in of nabij aangewezen gebieden.

Voor het beheer van de aangewezen gebieden kunnen vervolgens beheersplannen opgesteld worden; voor Natura 2000-gebieden is dit wettelijk verplicht. In de beheersplannen staan de instandhoudingsdoelstellingen in ruimte en tijd uitgewerkt en welke maatregelen nodig zijn om de habitats en de leefgebieden in stand te houden of te herstellen (in samenhang met het bestaande gebruik). Hierbij kan dan gedacht worden aan het pas maaien van percelen na een bepaald tijdstip ten behoeve van specifieke planten- en diersoorten of het afplaggen van een heideveld. In de herziene wet zijn verder waarborgen gesteld die ervoor moeten zorgen dat het beheer ook daadwerkelijk opgezet en uitgevoerd zal worden.

De vernieuwde Natuurbeschermingswet voorziet in een afwegingskader waarmee beoordeeld moet worden of plannen, projecten of handelingen in of in de nabijheid van een Habitat- of Vogelrichtlijngebied al dan niet, of uitsluitend onder speciale voorwaarden, door kunnen gaan.

Afwegingskader en beoordeling van verstorende en/of vernietigende activiteiten

Praktisch gezien gaat de (integrale) afweging van de specifieke natuurwaarden binnen beschermde gebieden (Natura 2000) sinds de inwerkingtreding van de herziening aan de hand van de zogenaamde 'habitattoets'. Deze toets bestaat uit drie onderdelen;

- 1 de oriëntatiefase en vooroverleg;
- 2 vergunningverlening via een 'passende beoordeling' en toetsing aan de ADC-voorwaarden;
- 3 vergunningverlening via een 'toets kwaliteitsverslechtering en verstoring van soorten'.

Overigens hoeven niet in alle gevallen alle drie de onderdelen doorlopen te worden; dit is afhankelijk van de informatie over de mogelijke aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In sommige gevallen is het daarnaast noodzakelijk een "verklaring van geen bezwaar" van de provincie of het ministerie van LNV aan te vragen.

Oriëntatiefase

In de oriëntatiefase wordt bepaald hoe de verdere procedure doorlopen moet worden. Deze fase gaat over het vaststellen of er een kans is op het optreden van significant nadelige effecten. Dit kan in deze fase op basis van bestaande informatie gedaan worden.

Hiertoe kunnen de volgende subvragen gevolgd worden;

- + is de activiteit te beschouwen als (nieuw) project of handeling;
- + wat zijn de mogelijke effecten van de activiteit en wat zijn daarvan de gevolgen voor het gebied gelet op de instandhoudingsdoelstelling (hierbij zijn de aard van de activiteit en de natuurwaarden waarvoor het gebied aangewezen is bepalend);
- + kunnen de gevolgen verstoring zijn voor soorten of tot een verslechtering van de
- + kwaliteit van het (natuurlijke) habitat leiden;
- + kunnen de gevolgen significant zijn.

Uit deze subvragen kunnen drie mogelijkheden volgen;

- 1 er is zeker geen nadelig effect (wat betekent dat er geen vergunning nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet 1998);
- 2 er is sprake van een mogelijk negatief effect doch dit is zeker geen significant nadelig effect. Hieruit volgt dat een vergunning nodig is. Men dient hiertoe een verslechtings- en verstoringstoets te doen;
- 3 er is kans op het optreden van een significant nadelig effect. Ook in dit geval is een vergunning nodig. Hiertoe moet een passende beoordeling gemaakt worden.

Verslechtings- en verstoringstoets

Een verslechtings- en verstoringstoets heeft als functie na te gaan of er als gevolg van een project, handeling of plan een kans bestaat dat er een verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten optreedt dan wel dat er zich verstoringen op soorten zullen voordoen. Als dit niet het geval is of als dit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, aanvaardbaar is, kan een vergunning (al dan niet onder voorwaarden of beperkingen) verleend worden.

Onder verslechtering wordt de fysische aantasting van een habitat verstaan. Hiervan is sprake als in een bepaald gebied van deze habitat de oppervlakte afneemt of wanneer het met de specifieke structuur en functies die het voor de instandhouding met de met deze habitat geassocieerde typische soorten in dalende lijn gaat in vergelijking tot de instandhoudingsdoelstellingen.

Verstoring betreft soorten en is meestal in tijd beperkt. Belangrijke maatstaven voor verstoring zijn de intensiteit, de duur en de frequentie. Van verstoring is sprake als uit populatiedynamische gegevens van de betreffende soort blijkt dat deze het gevaar loopt niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te blijven.

Als uit de verslechtings- en verstoringstoets volgt dat de effecten significant zijn of niet aanvaardbaar, moet er een passende beoordeling opgesteld worden. Ook als uit de voorgaande stap blijkt dat er mogelijk significant nadelige effecten op zullen treden, is een passende beoordeling nodig. Bij een verslechtings- en verstoringstoets bestaat er geen verplichting tot een passende beoordeling en toepassing van de ADC-voorwaarden. Ook hoeft hierbij geen rekening gehouden te worden met cumulatieve effecten. De mate van verstoring en kwaliteitsverslechtering moet per geval aan de hand van de instandhoudingsdoelstellingen en de kwetsbaarheid van de natuurwaarden in het betreffende gebied beoordeeld worden.

Passende beoordeling en ADC-voorwaarden

Een 'passende beoordeling' is een rapport waarin de effecten van een plan, project of handeling die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer maar die afzonderlijk en/of in combinatie met andere activiteiten significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, in

relatie tot de instandhoudingsdoelstellingen, beschreven staan. Indien uit de passende beoordeling volgt dat er een kans bestaat dat significant nadelige gevolgen op zullen treden, moeten plannen getoetst worden aan de zogenaamde ADC-criteria;

- 1 zijn er geen Alternatieven;
- 2 is er sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang;
- 3 zijn er Compenserende maatregelen voorzien.

De noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen moeten beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen natuurlijke habitats en de soorten. Onder de ecologische vereisten worden zowel biotische als abiotische eisen verstaan waaraan voldaan moet worden om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. De ecologische vereisten worden door de lidstaten opgesteld. Bij een passende beoordeling hoeven geen alternatieve oplossingen of mitigerende maatregelen te worden onderzocht. Het is echter aan te raden de afweging van alternatieven schriftelijk vast te leggen en onderdeel uit te laten maken van de passende beoordeling. Als uit de passende beoordeling namelijk blijkt dat er geen zekerheid verkregen kan worden dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van een gebied niet aantasten, moeten de ADC-voorwaarden getoetst worden en zijn alternatieven en mitigerende maatregelen alsnog aan de orde. Overigens mogen bij de beoordeling van alternatieven economische belangen geen voorrang hebben op ecologische criteria. Dit betekent dat als er een alternatief bestaat, de beoogde activiteit in principe niet door kan gaan. Een voorwaarde is altijd dat een habitat of een soort in een habitat in een gunstige staat van instandhouding gehouden moet worden. Of een natuurlijke habitat of soort zich in een gunstige staat van instandhouding bevindt, moet, zo bepaald de Europese Habitatrichtlijn, worden geëvalueerd met betrekking tot het hele natuurlijke areaal (d.w.z. in een biogeografisch perspectief en dus op het niveau van het "Natura 2000" netwerk). Maar deze staat wordt **ook** beoordeeld op gebiedsniveau. De beoordeling van de staat van instandhouding gebeurt dus zowel op het niveau van het individuele gebied als op netwerkniveau. Overigens moet men er rekening mee houden dat als de habitattoets uitgevoerd wordt ook de gevolgen van de voorgenomen ingreep op soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn en soorten van bijlage 1 AMvB ex. art. 75 Flora- en Faunawet meegenomen moeten worden. De habitattoets komt dus niet in de plaats van de verplichtingen uit de Flora- en faunawet.

Prioritaire soorten of -habitats

In het geval een Natura 2000-gebied met een prioritaire soort of een prioritair type natuurlijk habitat significant nadelig beïnvloedt wordt, kunnen alleen redenen die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten dan wel na advies van de Europese Commissie andere dwingende redenen van groot openbaar belang beweegreden zijn om een vergunning te verlenen.

Compensatie

Compensatie wordt toegepast als laatste redmiddel om de aantasting van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied te voorkomen. Compensatie bestaat uit fysieke maatregelen die bovenop de normale instandhoudingsmaatregelen voor het betreffende gebied genomen worden. Ze zijn bedoeld om de negatieve effecten van een activiteit te neutraliseren en om een exacte compensatie te bieden voor de nadelige gevolgen op de betrokken habitats en soorten.

In beginsel is financiële compensatie niet toegestaan. De maatregelen moeten betrekking hebben op de natuurwaarden die de nadelige effecten ondervinden en dan in een mate die op de omvang van die gevolgen afgestemd is. Ook moeten de maatregelen zoveel mogelijk plaatsvinden in de directe omgeving van het aangetaste Natura 2000-gebied en in ieder geval binnen dezelfde biogeografische regio. Tenslotte moeten de maatregelen voorzien in functies die vergelijkbaar zijn met die van het

oorspronkelijke gebied. De initiatiefnemer draagt zorg voor de kosten van de compenserende maatregelen.

Natuurbeschermingswet 1998 en bestemmingsplannen

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument bij het beschermen van soorten en gebieden. Daar komt bij dat het, in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, als plan gezien kan worden waarvoor bekeken moet worden of het mogelijk significant nadelige gevolgen heeft voor (de instandhoudingsdoelstellingen van) Natura 2000-gebieden. Dit geldt ook voor de wijziging of voortzetting van bestemmingen en dan met name om de intensivering van huidige bestemmingen of het toetsen van de effecten van bestaande bestemmingen. Overigens geldt dit dus ook ten aanzien van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

In een bestemmingsplan kunnen gebieden adequaat begrensd worden en kunnen er stringente voorschriften opgesteld worden die uitgaan van bijvoorbeeld de instandhoudingsdoelstellingen, de gunstige staat van instandhouding van gebieden en soorten en de natuurdoelen uit het rijksbeleid. In de voorschriften kunnen bepalingen en voorwaarden opgenomen worden ten aanzien van de bestemmingen en het wel of niet toestaan van activiteiten. Ook het structuurplan, het milieubeleidsplan, de milieuvergunningen, de algemene plaatselijke verordeningen en de bouwverordeningen kunnen een bijdrage leveren aan het veiligstellen van soorten en gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet.